

PENISKOKER

ALS CADEAU

Eddy Torremans (45) uit Rijkevorsel in België heeft zo'n beetje de halve wereld gezien. Een van zijn recentste reizen ging naar Indonesië, waar hij in zijn eentje op bezoek ging bij de Dani's op West-Papoea. Met zijn verhaal wint Eddy €100. Op website www.globetrotters.be staan meer belevenissen van hem.

De eenvoudige aankomsthal in Jayapura, de hoofdstad van West-Papoea zit vol met stuur ogende mensen kauwend op betelnoten waardoor hun gebit, of wat er nog van over is, bloedrood kleurt. Over enkele momenten vertrekken we met een kleiner vliegtuigje richting Wamena. Later vliegend over de weelderige plantengroei van West-Papoea, heb ik het gevoel dat we maar rakelings over de bergtoppen scheren.

Blikken doos

Bij aankomst in het Baliem Pilamo Hotel word ik overrompeld door jongelui die me hun diensten als gids aanbieden. Iedereen wil hun leefwereldje tonen aan mij, de blanke vreemdeling. Na heel wat onderhandelen, vindt Kardi, mijn gids voor de komende dagen, iets wat meer weg heeft van een blikken doos op wielen dan van een minibus. Tot mijn verbazing krijgt de chauffeur het voertuig toch aan de praat. Enkele ogenblikken later zijn we op weg naar Jiwika.

Als we Jiwika naderen, komt een bende laaiend enthousiaste kinderen op ons af. De meesten zijn zo goed als naakt, terwijl anderen tekenen vertonen van een eerder Westers bezoek; zij dragen een veel te groot T-shirt van David Beckham of Robbie Williams. Ik word door hen ver-

der begeleid naar het dorp waar ik een aantal mannen ontmoet, die zijn uitgedost met de meest inventieve juwelen van everzwijntanden, kleurrijke pluimen en andere materialen van dierlijke herkomst.

Allen dragen een zogenaamde *koteka*, een peniskoker. Hun kleine, maar stevig gebouwde lichamen zijn ingesmeerd met varkensvet om zich te beschermen tegen de kou. 's Nachts daalt de temperatuur in de hooglanden immers gevoelig.

Das en peniskoker

Ik word voorgesteld aan Yali. Zijn haartooi heeft de vorm van een paddestoel gedrenkt in zwarte olie. Over zijn donkergeblakerde lichaam draagt Yali een uit kleine schelpjes vervaardigde stropdas plus de onmisbare koteka.

Yali is het dorpshef van Jiwika, vandaar de stropdas. Stuk voor stuk maak ik kennis met de dorpsbewoners en word hartelijk onthaald en opgenomen in hun leefgemeenschap.

Een man neemt mijn hand en begeleidt me naar de nederzetting die volledig is afgezet door een omheining van bamboe om de wilde varkens binnen de gemeenschap te houden. Er is geen poortje, je dient over het hekwerk te klauteren om in het dorpje te komen.

De bescheiden nederzetting bestaat uit drie lange hutten, gebouwd van natuurlijke materialen. De linkerhut doet dienst als slaapgelegenheid voor de vrouwen én de varkens, de rechterhut is exclusief bestemd voor de mannen. De derde hut heeft een gemeenschappelijke functie.

Yali is fier en blij met het bezoek uit de blanke wereld en nodigt me morgen opnieuw uit voor een bezoek. Kardi verduidelijkt dat ik morgenochtend het best een varken als geschenk koop op de lokale markt in Wamena. Hij heeft vernomen dat het dorp een uitgebreid feest wil organiseren om mijn komst te vieren.

Herhalende schreeuw

De volgende dag bevind ik me vroeg op de markt waar een bonte verzameling Papoea's levende have van allerlei slag van eigenaar laat veranderen. Even later verlaat ik Wamena met een jong zwart hangbuikvarkentje op mijn schoot, dat waarschijnlijk aan zijn laatste verplaatsing bezig is. Terug in Jiwika hoor ik al van afstand een steeds herhalende schreeuw. Metershoog, op een constructie van

samengebonden bamboestokken uitlopend in een trechtervormige mand, staat Yali van jetje te geven. Gids Kardi legt uit dat het gebruik is om op deze manier andere Dani's buiten het dorp te laten weten dat er feest op til is.

Voor ik het beseft, sta ik midden tussen een troep kleurrijk uitgedoste Dani's. De ene met everzwijntanden door zijn neus, het lichaam beschilderd, een andere met een kraag van zwarte pluimen en een halssnoer van vogelsnavels, terwijl ze allen zijn gewapend met speren. Ze zien er op zijn minst gezegd gevaarlijk uit, maar Kardi stelt me meteen gerust. Het is de gewoonte om de blanke man zo te verwelkomen en aan te tonen hoe ze destijds indringers te lijf gingen. Gelukkig voor mij was dat vroeger. Nog niet

zo heel lang geleden ontstond er tussen de verschillende etnische groepen voor het kleinste incident al snel een gevecht op leven en dood waarbij de slachtoffers triomfantelijk werden veroverd door de overwinnaars. De meest voorkomende reden voor een dispuut was als een lid van de ene groep met de vrouw van de andere groep aanpakte, licht Kardi me toe.

Het vlees is gaar

Terug in het dorp zijn de vrouwen stenen aan het opwarmen boven een uitgegraven put, waarop grote, zoete aardappelen worden klaargemaakt voor het feest. Het zwarte biggetje wordt op traditionele manier geslacht door op korte afstand met pijl en boog een einde te maken aan zijn jonge leven. Na slechts 10 minuten boven een open vuur te hebben gelegen acht Yali het vlees gaar. Op een bed van palmladeren wordt het beestje keurig klein gesneden, waarbij het beste stuk voor mij is gereserveerd. Ik weet niet welke ingewanden me worden aangeboden, maar bedank de dorpschef vriendelijk voor het aangeboden middagmaal. Na de niet door mij genuttigde lunch voeren de Dani's een soort ritueel op waarbij de dames slechts getooid zijn in een strooien rokje en een *bilum* (soort draagtas) over hun hoofd. Al zingend, dansen ze rondjes met als centrale figuren de dorpschef en mij. Met een immens gevoel van respect voor een volk dat weet te overleven zonder enige vorm van comfort of faciliteiten, word ik later door deze bijzondere mensen uitgeleid tot ver buiten hun nederzetting en krijg als blijk van waardering een koteka van Yali. Ik beloof plechtig hem en zijn dorpsgenoten te zullen weerzien. Meestal houd ik mijn belofte. ■

Wil je ook meedoen en €100 winnen met je reisverhaal? Kijk dan op pagina 66/67.

◀ Eddy Torremans met lokale gids en kind. Yali, met pijl en boog, is het hoofd van het eenvoudige dorp waar vrouwen boven een open vuur aardappels klaarmaken.

